

giftskonventioner Staterne imellem, medens der i det længere Tidsforløb mellem de to Haager-Konventioner, 1899—1907, kun er afsluttet 33. Det er altsaa en meget betydelig Fremmarch af Voldgiftstanken og ikke mindst af det absolutte Obligatoriums Indpas i Voldgiftstraktaterne, hvilket Indpas har fundet Sted i Modsætning netop til den tidligere Periode, jeg sigter til, ogsaa mellem Stormagterne og deres mindre Nabostater. Ærede Medlemmer vil erindre, at Forskellen mellem den gamle Type paa Voldgiftskonventioner og den, vi kalder den nyere, hovedsagelig ligger i, at man efter den gamle Type undtog visse Stridsspørgsmaal fra Afgørelse ved Voldgift, Stridsspørgsmaal, der vedrørte Integriteten, den nationale Ære og de vitale Interesser. Denne Begrænsning giver et stærkt Indtryk i denne Periode af, hvortil den gode Villie vilde gaa med Hensyn til Forstaaelsen. Disse 3 meget betydningsfulde Begrænsninger ser vi mere og mere svinde fra Voldgiftstraktaternes Omraade, som jeg sagde før, ogsaa i Forholdet mellem Stormagterne og deres Nabostater. Jeg ser i den Udvikling, disse Konventioner er Udtryk for — og vi ved jo, at de vil blive fulgt af en Række andre, saaledes at dette System yderligere udbygges og styrkes —, en Borgen for en fredelig Udvikling, i alt Fald i de nærmeste Aar, i den Del af Verden, der særlig har Betydning for Danmarks Stilling. Jeg mener derfor, at de ydre Betingelser er til Stede for at naa til en Forhandling om en Ordning af de militære Spørgsmaal paa saa bred Basis som muligt, saaledes at man endelig en Gang kunde naa til Bunds i dette Spørgsmaal og naa til en Ordning, der udadtil kan staa som et velbegrundet Udtryk for det, det danske Folk vil, og som — og det er ikke det mindst vigtige — kan give de Mænd, der skal vie deres Arbejde og Kræfter til Tjeneste i Værnene, dog *nogen* Sikkerhedsfølelse; thi at Uroen i saa Henseende har været betænkelig under den nuværende saavel som ogsaa under den tidligere Ordning, er jo ingen Hemmelighed.

Skulde der ved disse Forhandlinger vise sig Mulighed for at opnaa et for en længere Periode betryggende Flertal for en Ordning som den nu foreslaede eller en lignende, vil jeg, som Forholdene ude i Verden ligger for Tiden og i øvrigt alt andet lige, ingen Betænkelighed have ved at tage den Del af Ansvaret for Regeringens videre Førelse, der paahviler mig som Udenrigsminister. Men disse Uda-

læser gælder og kan kun gælde den nuværende Situation, thi, som jeg udtalte, da jeg første Gang havde Ordet ved denne Sags Behandling i Fjor, er der her et Punkt, hvor vi aldrig kan naa til en Løsning een Gang for alle, og hvor vi stadig maa være forberedt paa at have et aabent Blik for Udviklingens Tendens. Jeg tilføjede, og det passer godt med det, jeg lige har sagt, at denne Tendens i Øjeblikket gaar i den rigtige Retning, saa at vi har al Grund til baade at støtte den udadtil, saa meget vi formaar, og ogsaa indadtil at lade den faa den Betydning for Ordningen af det foreliggende Spørgsmaal, som tilkommer det.

Jeg gaar imidlertid ud fra, at ved denne Sags videre Behandling ogsaa de Erfaringer, der er indhentet fra de militære sagkyndige, vil blive inddraget i Forhandlingerne og faa deres Betydning for disses Forløb. Jeg vil derhos henvise til Forsvarsministerens stærke Betoning i Forelæggelsestalen af Regeringens Forhandlingsvillighed samt erindre om det Tilsagn, Statsministeren gav i Aabningstalen om, at man fremdeles vil vise Opmærksomhed og Hensyntagen overfor den Udvikling af Afrustningsspørgsmaalet, som maatte blive Resultatet af de videre Forhandlinger indenfor Folkeforbundet, hvilket bør sammenholdes med min i Fjor afgivne Erklæring om, at Regeringen kunde give den af det ærede Medlem Hr. Brorsen fremsatte Udtalelse om, at vi loyalt og effektivt bør være med til at opfylde Forbundspagtens Bestemmelser, sin Tilslutning, og at den i Konsekvens heraf altid vil være villig til at opfylde berettigede Krav og Forpligtelser, som fra Folkeforbundets Side maatte blive stillet til Landet i Egenskab af Forbundsmedlem.

J. P. Larsen: Da man maa formode, at det foreliggende Lovforslag er ærede Medlemmer fuldt ud bekendt dels gennem Udvalgets Beretning fra i Fjor, dels gennem den højtærede Forsvarsministers Forelæggelsestale, og da det for mig staa saaledes, at det, der skal ske, egentlig kun er en Genoptagelse af Udvalgets Arbejde, finder jeg ikke, at der for mig er nogen Grund til i nærværende Øjeblik at komme ind paa Lovforslaget. Jeg skal derfor ikke forlænge denne Debat, men ganske kort anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling her i Tinget.

Brorsen: Der blev sidste Aar, som det jo allerede er sagt af Udenrigsministeren